

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови господарювання потребують зваженого управління капіталом підприємств, який як відомо формується за допомогою власних та залучених джерел фінансування. Логічно, що у підприємств для забезпечення розвитку виробництва та підвищення конкурентоспроможності виникає необхідність залучення коштів інвесторів. За таких умов інвестиційна привабливість відіграє важливу роль, адже саме вона характеризує здатність господарського суб'єкта відповідати вимогам інвесторів. З огляду на вищесказане, питання забезпечення інвестиційної привабливості набувають дедалі більшої актуальності.

Дослідженням питань теоретичної сутності та визначенню чинників впливу на інвестиційну привабливість займалися такі науковці, як: М.М. Білоусова, В.М. Гончаров, Н.М. Гуляєва, Н.А. Корнева, Н.К. Рябченко, С.Д. Супрун та ін. Проте, за сучасних динамічних умов господарювання процес дослідження чинників впливу на інвестиційну привабливість неможна вважати завершеним.

Інвестиційна привабливість - це фінансово-майновий стан підприємства, ефективність використання його ресурсів, а також якісні характеристики: професійні здібності керівництва, галузева та регіональна приналежність підприємства, стадія життєвого циклу, добросовісність підприємства як партнера [4, с. 82]. Для успішного управління інвестиційною привабливістю потрібно усвідомити, що на її формування мають вплив певні чинники, дія яких у своїй сукупності підвищує або знижує останню. Узагальнюючи всю сукупність чинників впливу на інвестиційну привабливість Н.А. Корнева поділяє їх на: економічні, політичні, організаційно-правові, законодавчі, соціальні і соціокультурні, екологічні, виробничі, інноваційні, інфраструктурні, споживчі, кримінальні, фінансові, ресурсно-сировинні, трудові, інституціональні, тобто ті, що характеризують економічний потенціал [3]. Інші ж вчені В.М. Гончаров, М.М. Білоусова, Н.М. Гуляєва та Н.К. Рябченко дану сукупність чинників розділили на зовнішні та внутрішні, або прямої та непрямої дії.

До внутрішніх віднесено [1,2]:

- технічний чинник, який характеризує наявність основних засобів, їх структуру, вік та рівень використання, ступінь зношеності та виробничу потужність, продуктивність та відповідність використовуваних виробничих технологій світовим стандартам тощо;
- трудовий чинник, який передбачає аналіз структури, професійно-кваліфікаційного складу працівників підприємства, продуктивність праці та резерви її зростання, рівень та умови оплати праці тощо;
- організаційний чинник, який описує організацію виробничого процесу у часі та просторі, а також розглядає методи організації виробництва та ступінь його автоматизації;
- ресурсно-сировинний чинник, дає можливість оцінити доступність підприємства до сировинних джерел тощо;
- комерційний чинник базується на аналізі теперішньої та потенційної місткості ринку, дає можливість оцінити та спрогнозувати обсяги діяльності та потреби в інвестиційних ресурсах;
- фінансово-аналітичний чинник допомагає оцінити стан ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності господарюючого суб'єкта;
- чинник конкурентоспроможності характеризує можливість підприємства успішно господарювати, виробляти конкурентоспроможну продукцію та утримувати конкурентні позиції на ринку;
- інноваційний чинник визначає кількість інновацій, впроваджених в цілому на підприємстві в галузі техніки та технологій, організації виробничих процесів, продукції, управлінні тощо;
- виробничий чинник оцінює в цілому ефективність виробничої діяльності підприємства, а саме завантаженість основних засобів, ефективне використання будівель та споруд, логістичні процеси всередині підприємства, ефективність виробничої інфраструктури тощо;
- споживчий чинник дає оцінку цінності продукції підприємства для споживачів, яка базується на її якості та конкурентоспроможності.

До зовнішніх чинників можна віднести:

- географічний чинник, що характеризує діяльність підприємства щодо розміщення його відносно основних шляхів сполучення, комунікацій, близькість до сировинної бази, оцінює вплив зайнятості та безробіття в регіоні на діяльність підприємства, вартість оренди землі;

- екологічні чинники показують відповідність основним екологічним законодавчим на нормативним актам, санітарно-гігієнічним нормам з метою зменшення негативного впливу на довкілля у вигляді викидів відходів виробництва;

- правові чинники дають можливість оцінити доцільність інвестування враховуючи чинні норми оподаткування, наявність податкових пільг, вільних від податків зон, амортизаційну політику держави, умови одержання кредитів тощо;

- грошово-кредитні чинники дають можливість оцінити рівень інфляції, стабільність національної валюти, банківської системи, механізмів експортно-імпортних операцій, фінансової стабільності держави;

- політичні чинники характеризують стабільність політичної системи, частоту зміни уряду, кількість та гостроту політичних скандалів, ступінь довіри до влади тощо;

- законодавчі чинники визначаються дією норм законодавчих актів загальних та галузевих, які впливають на діяльність підприємства, що призвані захищати права інвесторів;

- соціальні чинники визначаються такими факторами як культурні настанови, менталітет, смаки та уподобання споживачів, купівельна спроможність населення.

Таким чином, врахування в управлінні інвестиційною привабливістю внутрішніх та зовнішніх чинників дасть змогу підприємству ефективно керувати ними підприємству для підвищення власної інвестиційної привабливості, а інвестору – оцінити інвестиційну привабливість з метою здійснення інвестиційної діяльності.

З огляду на вищесказане можна стверджувати, що управління інвестиційною привабливістю підприємств є важливим завданням сьогодення, яке підвищує конкурентоспроможність підприємства на ринку інвестицій. Саме тому, управління інвестиційною привабливістю повинно здійснюватися на підприємстві постійно, комплексно та систематично, охоплюючи всі напрями його діяльності.

Список літератури:

1. Гончаров В.М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори впливу/ В.М. Гончаров, М.М. Білоусова – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.../31.pdf>

2. Гуляєва Н.М. Сутнісні ознаки інвестиційної привабливості підприємства: факторна природа формування/ Н.М. Гуляєва, Н.К. Рябченко// Вісник Запорізького національного університету. – №1(13). – 2012. – С. 22-28.

3. Корнева Н. А. Методичні підходи до побудови комплексної інтегральної оцінки інвестиційної привабливості на регіональному рівні / Н. А. Корнева // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 2(68). – С. 106-111.

4. Супрун С.Д. Оцінка ефективності інвестиційних проектів підприємств / С.Д. Супрун // Фінанси України.- К., 2003.- № 4.- С.82-87.